

Posudek oponentky diplomové práce Bc. Dominika Grossera *Vlk obecný v rámci časopisu Myslivość* (Sociální a kulturní ekologie - FHS UK, 2023)

Diplomová práce Bc. Dominika Grossera se zabývá diskurzem, jež se týká vlka obecného a jeho ochrany, a to v časopise Českomoravské myslivecké jednoty *Myslivość* v období od roku 2014 do roku 2022. Student se v práci zaměřuje na konflikt mezi různými reprezentacemi vlka a jeho role v přírodě a krajině. Konflikt interpretuje jako boj mezi dominantním diskurzem přísné ochrany vlka a svým způsobem potlačeným diskurzem myslivců a jejich koaličních partnerů – chovatelů hospodářských zvířat, jimž se nedaří svoje pojetí situace a nároky protlačit do veřejné politiky. Diplomová práce stojí na kritické analýze diskurzu a představuje fundovaný a velmi zajímavý vhled do problematiky ochrany vlka jako v důsledku problému veřejné diskuse a demokratického vyjednávání.

Práce je přehledně členěná a text je organizován naprosto účelně a odpovídá cílům práce i použité metodologii výzkumu. V teoretické části jsme seznámeni s klíčovými pojmy, které se vztahují k řešenému empirickému problému (myslivość, vlk obecný a jeho ochrana), i s vybranými teoretickými přístupy a pojmy, jako je konflikt a rezistence, jak je konceptualizuje relevantní zahraniční literatura v souvislosti právě s vlkem ve volné přírodě a odlišnými přístupy k jeho ochraně. Teoretická část tak vytváří výborné východisko pro následnou analýzu.

Empirická část obsahuje kvalifikovaný výklad kritické analýzy diskurzu, přičemž student si jí umí přizpůsobit stanovenému cíli a rozsahu diplomové práce. Následná analýza ukazuje výborné pochopení této nejednoduché metody a schopnost ji s úspěchem použít. Výzkumný soubor tvoří vybrané články z časopisu *Myslivość* (2014-2022). Volba sledovaného časového období i výběr konkrétních článků (42 článků za 9 let) je velmi dobře zdůvodněn. Pro celkový přehled o charakteru analyzovaného souboru bych jen přivítala:

- přehled o počtu analyzovaných článků v jednotlivých letech, což by umožnilo lépe posoudit jejich rozložení v čase;
- přehled o počtu článků od jednotlivých autorů, protože někteří se opakují (např. Ďurík 6 článků, Havrlant 4 články, tj. dva autoři téměř čtvrtina článků).

Rozhodnutí prezentovat analýzu jako svého druhu vývoj diskurzu v čase je výborné a osvědčilo se. Celkově zde vidíme přesnou, vynikající analýzu plně v duchu KDA, která přichází s objevnými zjištěními a interpretuje je s využitím relevantních teoretických konceptů.

Student přesvědčivě například vykresluje rozdíl mezi myslivci/místními obyvateli (my) a ochránci přírody (oni), který je v textech částečně též vystavěn na dichotomii mezi venkovem a městem. Velmi dobře ukazuje, jak v člancích v *Myslivości* probíhá boj proti hegemonickému rámcování vlka a jeho ochrany, včetně legitimizace (ale i de/legitimizace) skrytého odporu či nelegálních praktik (infrapolitiky). Velmi zajímavé je i téma myslivecké „tradice“, která se

v relativně krátké době musí vyrovnávat s dramatickými změnami ve veřejném prostoru, hodnotách veřejnosti apod.

Mimo jiné mne dále zaujalo, jakým způsobem se v některých textech objevuje obraz Rumunska a jeho divočiny, kam vlk patří a kde lovci ještě mohou plnit svoji tradiční roli zachránců. Při čtení těchto pasáží mne napadaly souvislosti tématu s tradiční genderovou rolí muže jako lovce a zachránce, která je dnes ve veřejném prostoru také v defenzivě. Promyšlení těchto souvislostí by však již bylo jiným tématem.

Diplomová práce by se dala obohatit o důkladnější popis mimo-diskurzivní roviny tématu, tedy o praktiky, události a aktéry, jež tvoří sociální kontext diskurzů: kdo jsou hlavní aktéři ochrany vlka u nás a kdy se odehrály klíčové milníky, jež formovaly přístup k jeho ochraně. Tyto informace v diplomové práci zčásti obsaženy jsou, ale dalo by se jít do většího detailu, analýzy, a následně to víc využít pro hlubší interpretaci výsledků KDA.

Celé téma má také silný transnacionální rozměr. I ten je v analýze přítomný a hraje vlastně docela významnou roli, autor jej neopomíjí! Pokud by se však tématu věnoval v budoucnu dál, dala by se analýza tímto směrem také úspěšně rozvinout.

Práce je napsána velmi dobře zvládnutým odborným stylem. Student srozumitelně sděluje komplikovaný proces analýzy, popisuje jeho výstupy a jejich interpretace. Text je zajímavý, místy napínavý a čtivý, byť někdy jsou formulace možná až příliš složité. Celkově text trochu sráží jen místy drobné chyby ve shodě podmětu s přísudkem, tvrdé/měkké i/y, někde chybějící čárka ve větě; není jich mnoho, ale ani nepředstavují úplnou výjimku. Také bych chtěla poukázat na to, že raději než „praktická“ část, je lepší psát „empirická“ část.

Velmi kladně hodnotím závěry práce, kde student domýšlí i reálné důsledky, jež z jeho zjištění mohou plynout. Tj. upozorňuje na pozici Českomoravské myslivecké jednoty v diskusi o tématu ochrany vlka a apeluje na vytvoření prostoru pro její zapojení.

Diplomovou práci **doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení 20 bodů (výborně)**. Pokud by student měl možnost, diplomová práce by se s úspěchem dala přepracovat do článku např. pro *Sociologický časopis*. Na dané téma si umím představit také velmi zajímavou disertační práci.

Otázka pro diskusi před komisí:

V práci se několikrát píše o tom, že v analyzovaných textech se objevují odkazy na podobnosti mezi současným konfliktem kolem vlka a předchozími problémy kolem ochrany bobra či kormoránů, kde došlo k opožděné legalizaci jejich lovu, nebo rysa, kde naopak dochází zřejmě k ilegálnímu lovu. Dalo by se říct více o interakci těchto „příběhů“ (bobr, kormorán, rys) s reprezentacemi ochrany vlka, nebo k tomu, jak jsou různými aktéry ochrany vlka tyto příběhy/podobnosti používány?